

OCENIANIE PRZEDMIOTOWE Z GEOGRAFII W KLASIE VI, VII oraz VIII

Nauczyciel geografii: **mgr Klaudia Krawczyk**

1. Ocenianie Przedmiotowe (OP) – opracowano na podstawie programu:
 - Ewa Maria Tuz, Barbara Dziedzic, Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej - Planeta Nowa
2. Środki dydaktyczne do indywidualnej pracy ucznia
Każdy uczeń w poszczególnych klasach powinien posiadać następujący zestaw środków dydaktycznych do pracy indywidualnej:
 - podręcznik
 - zeszyt przedmiotowy
3. Wykaz obowiązujących podręczników:
 - Klasa VI SP
 - T. Rachwał, R. Malarz, D. Szczypiński, Planeta Nowa 6, Nowa Era
 - Klasa VII SP
 - R. Malarz, M. Szubert, Planeta Nowa 7, Nowa Era
 - Klasa VIII SP
 - T. Rachwał, D. Szczypiński, Planeta Nowa 8, Nowa Era

I. Wymagania programowe.

Wymagania programowe na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia większość podanych kryteriów:

- zawsze pracuje systematycznie,
- opanował wyczerpująco wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej z geografii, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią geograficzną,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów geograficznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- wykonuje wszystkie zadania w toku lekcji zupełnie samodzielnie, poprawnie i starannie,
- posiada wiedzę wykraczającą poza wymagania programowe,
- bierze udział w olimpiadzie geograficznej,
- w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe,
- odnosi sukcesy w olimpiadzie z geografii na etapie rejonowym i wojewódzkim.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- zawsze pracuje systematycznie,
- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania geografią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji

- wykonuje wszystkie zaplanowane w toku lekcji zadania z reguły samodzielnie i poprawnie pod względem merytorycznym i formalnym,
- opanował wiedzę z poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzonego i dopełniającego,
- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań, problemów o znacznym stopniu trudności,
- posiada umiejętność uzasadniania swoich wypowiedzi,
- charakteryzuje się sumiennością, samodyscypliną i znaczącymi postępami w nauce.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wykonuje czynności zaplanowane w toku lekcji przy niewielkiej pomocy kolegów lub nauczyciela,
- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania
- uzyskuje oceny co najmniej dostateczne ze sprawdzianów,
- bierze aktywny udział w lekcji,
- opanował wiedzę z poziomu koniecznego, podstawowego i rozszerzonego,
- opanował wiadomości umiarkowanie trudne, ale niezbędne w dalszej nauce,
- poprawnie stosuje wiadomości,
- wykonuje zadania w terminie określonym przez nauczyciela,

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- pracuje na lekcjach, lecz w dużej mierze korzystając z pomocy innych,
- uzyskuje oceny co najmniej dopuszczające ze sprawdzianów,
- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania na poziomie koniecznym i podstawowym,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: mapy, atlasy, słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- potrafi zastosować wiadomości zdobyte na zajęciach w sytuacjach typowych i rozwiązywać zadania według poznanego wzorca,

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- pracuje na lekcjach niesystematycznie w dużej mierze korzystając z pomocy innych,
- z trudem wykonuje prace zaplanowane w czasie lekcji,
- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii geograficznej
- osiąga oceny niższe niż dostateczne ze sprawdzianów,
- opanował wiedzę z poziomu koniecznego,

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności elementarnych przewidzianych programem nauczania a stwierdzone braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,
- uzyskuje oceny niedostateczne ze sprawdzianów oraz odpowiedzi ustnych,

- nie odrabia prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- nie stara się wykonać minimum zadań w toku lekcji,

II. Formy oceniania wiadomości i umiejętności uczniów.

Kompetencje w edukacji geograficznej będą sprawdzane poprzez:

a) sprawdziany pisemne:

- sprawdzian po każdym dziale nauczania - praca klasowa całogodzinna,
- kartkówki (max. z trzech ostatnich lekcji),
- referaty (nieobowiązkowe),
- prace wykonywane na mapach konturowych,
- ocena prac domowych,

b) sprawdzanie ustne:

- ocena aktywnego uczestniczenia w lekcji,
- kontrola ustna przy mapie,
- sprawdzenie wiadomości z 3 ostatnich lekcji,
- powtórzenie wiadomości

c) udział w konkursach geograficznych:

- organizowanych przez kuratorium
- wewnątrzszkolnych i międzyszkolnych,
- organizowanych przez inne organizacje,

d) prezentacje multimedialne itp.

III. Informacja nauczyciela o sposobie oceniania i kontrolowania ucznia:

- Praca klasowa po każdym dziale nauczania – obowiązuje każdego ucznia. W razie dłuższej nieobecności uczeń może zaliczyć sprawdzian w formie pisemnej lub ustnej. Poprawa sprawdzianu także musi się odbyć się do 2 tygodni od oddania pracy klasowej. Przy poprawie obie oceny są wstawiane do dziennika.
- Uczeń nieobecny na pracy klasowej zalicza jej materiał w terminie ustalonym przez nauczyciela, ale nieprzekraczającym 2 tygodni.
- Praca niesamodzielną ocenianą jest również na ocenę niedostateczną.
- Wszystkie notatki i prace domowe realizowane podczas nieobecności ucznia powinny być uzupełnione w ciągu 1 tygodnia.
- W ciągu roku szkolnego odbędą się minimum cztery prace pisemne (po 2 w półroczu).
- Nauczyciel podaje termin pracy klasowej z tygodniowym wyprzedzeniem i omawia jej zakres, ponadto praca kontrolna poprzedzona jest co najmniej jedną lekcją powtórzeniową.
- Prace kontrolne są obowiązkowe; jeśli uczeń nie może napisać pracy kontrolnej w określonym terminie, ma obowiązek uczynić to na najbliższych zajęciach (nie później niż w ciągu dwóch tygodni),
- Nauczycielowi przysługuje czas 2 tygodni na sprawdzenie prac pisemnych i podanie oceny.
- Kartkówki – trwające nie dłużej niż 15 min., sprawdzające wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji i mogą być niezapowiedziane.
- Praca domowa – praktyczna lub pisemna (oceniana przynajmniej raz w semestrze).
- W przypadku nie zgłoszenia braku pracy domowej n-1 ma prawo wstawić ocenę niedostateczną.

- Przewidziane są również prace domowe dla chętnych, które oceniane są stopniem dobrym lub wyższym.
 - Uczeń pisze kartkówkę przynajmniej 2 razy w semestrze.
 - Pytania przy odpowiedzi dotyczą zagadnień omawianych na 3 ostatnich zajęciach lekcyjnych.
 - Partia materiału realizowana podczas nieobecności ucznia ma być przez niego opanowana w wyznaczonym przez nauczyciela czasie, do 2 tygodni od powrotu do szkoły.
- Wiadomości i umiejętności z lekcji, na której uczeń nie był obecny nie będą egzekwowane na najbliższej jednostce lekcyjnej.
- Oceniane są odpowiedzi krótkie, w czasie głównego toku lekcji np. dotyczące nowych treści realizowanych po raz pierwszy lub pytań nawiązujących do lekcji poprzednich. Ocenie podlegają także odpowiedzi ustne podczas lekcji powtórzeniowej po każdym dziale. Oceny tych odpowiedzi są traktowane jako tzw. „plusy” – trzy plusy pozwalają uzyskać przez ucznia ocenę bardzo dobrą (ocena aktywności twórczej ucznia), dwa „plusy”- dobrą, zaś jeden „plus” – dostateczną itd. Podobnie za trzy minusy - ocena niedostateczna.
 - Każdy uczeń ma prawo do zgłoszenia „ np ” i „bz” na lekcji 1 lub 2 razy w semestrze, bez podawania przyczyny; nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów, powtórzeń i zajęć na 3 tygodnie przed końcem semestru.
 - Każdy uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy.
 - Przejście do etapu rejonowego konkursu przedmiotowego podnosi ocenę z geografii za dany semestr.
 - Przejście do etapu wojewódzkiego konkursu przedmiotowego zasługuje na ocenę celującą z geografii na koniec semestru i roku szkolnego, przy ocenie bardzo dobrej z pozostałych elementów nauczania.
 - Sukcesy w innych konkursach geograficznych nagradzane są oceną celującą cząstkową,
 - Wszystkie oceny, które uczeń uzyskuje są jawne i uzasadnione, przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.

IV. Częstotliwość oceniania

- Uczeń otrzymuje minimum jedną ocenę w miesiącu;
- Uczeń może zgłosić jednokrotnie lub dwukrotnie nieprzygotowanie do lekcji, oraz jednokrotnie lub dwukrotnie brak zadania lub brak zeszytu w semestrze; drugi lub trzeci raz skutkuje oceną niedostateczną.

V. Niezależnie od wyników pisemnego i ustnego sprawdzania osiągnięć ucznia, nauczyciel zleca, a następnie kontroluje prace praktyczne w czasie lekcji oraz zadania domowe.

Do nich należą:

- Opisy, rysunki, schematy, szkice, wykresy, tabele wykonywane samodzielnie przez uczniów na podstawie różnych źródeł informacji (np. atlasu, podręcznika, literatury popularnonaukowej, filmów, multimediiów, czasopism geograficznych);
- Opisy, rysunki, schematy, szkice, wykresy, tabele wykonywane przez uczniów w wyniku obserwacji i pomiarów obiektów oraz zjawisk przyrodniczych;
- Krótkie opracowania dotyczące wybranych wydarzeń na świecie, w Polsce i we własnym regionie, wykonywane na podstawie informacji z prasy, radia, telewizji, Internetu;
- Opracowania charakteryzujące wybrane państwo lub region świata;
- Opracowania eksponujące specyfikę i walory własnego regionu;

- Prezentacje multimedialne;

Ocena tych prac odbywa się według następujących kryteriów:

- Poprawność merytoryczna i językowa;
- Zgodność treści z tematem, jej przejrzystość i porządek, z uwzględnieniem wstępu, rozwinięcia i zakończenia;
- Dobór treści i materiału ilustracyjnego, umiejętność oceny wiarygodności i selekcji informacji;
- Estetyka i staranność wykonania, czytelność i funkcjonalność rozwiązań graficznych;
- Jakość bibliografii, różnorodność wykorzystywanych źródeł informacji, umiejętność powoływania się na literaturę źródłową;

Obserwacja i ocena ucznia pracującego w grupie:

Obserwacja i ocena ucznia pracującego w grupie ma na celu wzmocnienie u uczniów zachowań pozytywnych z punktu widzenia funkcjonowania grupy i eliminowanie działań destrukcyjnych.

Kontrola i ocena zeszytów przedmiotowych.

Prowadzenie przez ucznia bieżących notatek w zeszycie przedmiotowym jest jednym z warunków zwiększenia trwałości efektów procesu nauczania. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego ocenia nauczyciel według następujących kryteriów:

- poprawność merytoryczna i językowa wykonanych zadań, notatek, schematów bądź rysunków,;
- systematyczność sporządzania notatek, wykonywania zadań, w tym również domowych;
- estetyka i staranność wykonania, czytelność i funkcjonalność rozwiązań graficznych;

VI. Procedura ustalania oceny semestralnej i rocznej.

- Oceny ze sprawdzianów, uczestnictwa w konkursach przedmiotowych, kartkówek i odpowiedzi ustnych mają znaczenie kluczowe, pozostałe oceny mają wartość korygującą.
- Ocena z drugiego semestru jest jednocześnie oceną roczną, jednak przy jej ustalaniu należy wziąć pod uwagę ocenę z I semestru.

VII. Kryteria ocen

1. Uczniowie są zapoznawani z wymaganiami programowymi na poszczególne oceny.
 2. Prace pisemne oceniane są za pomocą systemu punktowego. Stosuje się następujący sposób przeliczania punktów na ocenę szkolną:
 - **od 98% - 100% punktów - ocena celująca (W)**
 - **od 90% do 97% punktów - ocena bardzo dobra (D)**
 - **od 75% do 89% punktów - ocena dobra (R)**
 - **od 50 % do 74% punktów - ocena dostateczna (P)**
 - **od 30% do 49% - ocena dopuszczająca (K)**
 - **od 0% do 29% punktów – ocena niedostateczna**
- K – wymagania konieczne,
 P – wymagania podstawowe,
 R – wymagania rozszerzające,
 D – wymagania dopełniające,
 W – wymagania wykraczające (ponadprogramowe).